

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea universității: Universitatea AȘM Facultatea: Științe Socioumanistice			Denumirea cursului: Antropologia filosofică Codul cursului în planul de studii: S.03.O.018				
Nivelul calificării ISCED: 6 Domeniul de formare profesională: 221 Filosofie Specialitatea: 221.1 Filosofie			Departamentul: Științe Umaniste Titular/Responsabil de curs: Idjilov Roman, lector				
Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
180	90	90	60	30	-	E	6

Descriere succintă a corelării cursului cu programul de studii

Studentii vor audia un curs de prelegeri consacrat Antropologiei filosofice. Antropologia filosofică generalizând, integrând și resemnificând **cercetările speciale în perspectiva înțelegerii omului ca ființă socio-culturală**, vine ca expresie sistematică a problematicei omului. **Cunoașterea omului și modelarea lui ca personalitate face ca antropologia filosofică să se prezinte ca disciplină simultan teoretică și practică**, vizând sensul persoanei (destinul omului), latura socială, obiectivă a personalității. Paradoxul ființării umane constă în faptul că, deși dat sieși, conștient de darea sa în mod expres și intenționat în timp, omul își scapă sieși, rămâne mereu „pe cale”, orice împlinire a sa deschizând seria neîmplinirilor. Din reflecția filosofică asupra acestor aspecte se desprinde **problema sensului vieții, a ordinii și dezordinii din univers, a libertății umane**. Prin selecția tematicii **prezentul curs a urmărit să pună în lumină specificul Antropologiei filosofice, iar aprofundarea acestor probleme se va face la seminare pe baza studierii bibliografiei recomandate.**

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe generale dezvoltate în cadrul cursului:

- Cunoașterea de către studenți a fundamentelor abordării filosofice a problematicei antropologice;
- Dezvoltarea capacității/abilității de aplicare a cunoștințelor însușite în practica cercetării filosofice;
- Menținerea unei gândiri critice, deschise în aprecierea diferitor tendințe antropologice;
- Capacitatea elaborării unor generalizări asupra fenomenului uman.

Competențe specifice disciplinei:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să distingă specificul antropologiei filosofice contemporane în sistemul științelor umane;
- să evidențieze aspectele constitutive ale antropologiei filosofice în curentele de pornire a orientării antropologice în filozofie;
- să determine impactul fenomenologiei, hermeneuticii, psihanalizei asupra formării domeniului “antropologia filosofică”;
- să definească principalele teorii ale antropologiei filosofice contemporane;
- să reproducă conceptele fundamentale ale antropologiei filosofice contemporane;
- să determine semnificația limbajului ca experiență generativă, esențială și exemplară a omului;
- să-și formeze abilități de analiză a unui text filosofic.

La nivel de aplicare:

- să recunoască specificitatea bio-psiho-social-istorică a fenomenului uman;
- să reproducă modelele (paradigmele) contemporane despre esența umană constituite în economie, politică, filosofie, știință, artă etc. cn sec.XX;
- să identifice particularitățile lumii umane și ale cunoașterii ei;
- să dezvolte o definiție a ființei umane din perspectiva deschiderii și facticității ei;
- să estimeze valoarea practică a cunoștințelor furnizate de antropologia filosofică contemporană;
- să estimeze sistemului valoric al omului contemporan, angoasele și frustrările existențiale ale

acestui;

- să construiască un sistem valoric personal;

La nivel de integrare:

- să generalizeze cunoștințele despre fenomenul uman asupra examinării raporturilor om – mediu, om – istorie, om – societate;
- să compare obiectul antropologiei filosofice cu obiectul de studiu în științele exacte și respectiv în științele socio-umane;
- să reevalueze abordările metodologice aplicate condiției umane în disciplinele exacte și socioumane;
- să ia atitudine de contribuția cercetărilor din diverse domenii ale filozofiei în elaborarea conceptului modern asupra umanului;
- să elucideze modelul ideal – real în constituirea paradigmei contemporane a umanului;
- să analizeze un text filosofic din perspectiva interferenței problematicii antropologice, ontologice și gnosiologice.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

Din reflecția filosofică asupra aspectelor de referință studenții vor putea desprinde problema sensului vieții, a ordinii și dezordinii în univers, a libertății umane; vor distinge specificul antropologiei filosofice contemporane în raport cu alte domenii ale cunoașterii filosofice și cu științele despre om; vor obține anumite dexterități în reproducerea modelelor (paradigmelor) contemporane despre esența umană, în estimarea particularităților lumii umane și ale cunoașterii ei, în estimarea sistemului valoric al omului contemporan, angoaselor și frustrărilor existențiale ale acestuia; vor dobândi experiența de formare a unui sistem valoric personal.

Condiții pre-rechizit: Studii BAC

Teme de bază: 1. Specificul antropologiei în sistemul științelor. 2. Constituirea Antropologiei filosofice. 3. Obiectul și problematica, trăsăturile și funcțiile Antropologiei filosofice. 4. Concepte fundamentale ale Antropologiei filosofice: om, umanitate, esență, natură umană, condiție și situație umană, individ, persoană, personalitate. 5. Valorile și universul socio-uman. 6. Problemele antropogenezei. Etapele și factorii antropogenezei. 7. Specificitatea bio-psiho-social-istorică a fenomenului om. Dualitatea ființei umane. 8. Limbajul ca experiență esențială a omului. Caracterul instituțional al limbajului. 9. Universul simbolic – univers specific uman. Limbajul și gândirea. 10. Omul și mediul. 11. Aspecte antropologice ale relației individ-societate. 12. Ființa istorică. Relația dintre ființa umană, timpul istoric și societate. 13. Timpul și durata vieții. Șansele supraviețuirii. 14. Reevaluarea valorilor de către omul contemporan. Valoarea existenței. Libertatea – dimensiune a personalității umane.

Strategii de predare-învățare:

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, prezentări inovative, proiecte; consultații.

Strategii de evaluare:

Evaluare realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii etc. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% din notă constituie rezultatul evaluării finale, 40 % din notă constituie evaluările curente petrecute pe parcursul semestrului, prin verificări succesive (cel puțin 2 evaluări); 20% din notă constituie rezultatul evaluării calității lucrului individual al studentului pe parcursul semestrului, inclusiv portofoliul, participare la discuții, prezentări, activitatea la seminare etc.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Blaga L. *Aspecte antropologice*. Cluj-Napoca: Editura Facla, 1976.
2. Boboc Al. *Filosofia contemporană. Orientări și stiluri de gândire semnificativă*. București, Ed. Didactică și pedagogică, 1995.
3. Linton R. *Fundamentul cultural al personalității*. București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1962.
4. Noica C. *Modelul cultural european*. București, ED. Humanitas, 1993

5. Saharneau Eudochia, Orientăei antropologice în filosofia secolelor XIX-XX, ed.I-a.- Chișinău, 1999, ediția a II-a – Iași, 2001.
6. Puha E., Stratan N. *Antropologie filosofică*. Iași: Editura Bucovina, 1995.

Opțională:

1. Bagdasar N. *Filosofia contemporană a istoriei*. Societatea română de filosofie. București, 1930.
2. Bergson H. *Evoluția creatoare*, Institutul european, 1998.
3. Blaga L. *Ființa istorică*. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1977.
4. Cassirer E. *Eseu despre om. O introducere în istoria culturii umane*. București: Editura Humanitas, 1994.
5. Foucault M. *Arheologia cunoașterii*. București: Editura Univers, 1999.
6. Foucault M. *Cuvintele și lucrurile*. București: Editura Univers, 1996.
7. Foucault M. *Voința de a cunoaște // Istoria sexualității*. Timișoara 1995.
8. Freud S. *Opere vol.I : Totem și tabu, Moise și monoteismul, Anghoasă în civilizație, Viitorul unei iluzii*, Editura Științifică, traducere de dr. Leonard Gavrilu, (1991).
9. Fromm E. *Frica de libertate*. București: Editura Teora, 1998.
10. Fukuyama Francis. *Sfârșitul istoriei și ultimul om*. București: Editura Paideia, 1995.
11. Fürst Maria, Trinks Jürgen. *Manual de filosofie*. București: Editura Humanitas, 1992.
12. Heinze Martin, *Helmuth Plessners` s philosophical anthropology*, “Philosophy, Psychiatry & Psychology”, 16, 2 (June 2009), p. 119.
13. Husserl Ed. *Criza umanității europene și filosofia // Scrieri filosofice alese*, București, Ed. Academiei Române, 1994.
14. Kant Immanuel, *Antropologia din perspectiva pragmatică*, Rodica Croitoru (traducere și studiu introductiv), București, Edit. Antaios, 2001,
15. Nietzsche F. *Așa grăit-a Zarathustra*. București, Humanitas, 1997.
16. Popescu Al. S.Kierkegaard. *Despre pluralismul stadiilor existenței // Revista de filosofie*, tom. 15, Nr.8, p. 922.
17. Popper Karl. *Mizeria istoricismului*, București: Editura ALL, 1996.
18. Puha E., Stratan N. *Antropologie filosofică*. Iași: Editura Bucovina, 1995.
19. Scheler Max, *Poziția omului în cosmos*, ediția a II-a, Vasile Muscă (traducere), Pitești, Edit. Paralela 45, 2003
20. Schopenhauer A.. *Lumea ca voință și reprezentare: în- I.Petrovici*. Schopenhauer, Opera filosofică. București, Ed.Garamond, 1997.
21. Spengler O. *Declinul Occidentului*, Craiova, Ed.Beladi, 1996.
22. Șovrea Iustinian. *Poziția privilegiată a omului în natură. Antropologia filosofică și relevanța ei astăzi*. An. Inst. de Ist. „G. Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Humanistica, tom. X, 2012, p. 173–186.
23. Toynbee A. J. *Studiu asupra istoriei*. Vol. I-II. București: Editura Humanitas, 1997.
24. Плещнер X. *Ступени органического и человек (пер. А. Ф. Филипов) // Проблема человека в западной философии— М.: Прогресс, 1988. — С. 96–151*

Data

Semnătura